Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri constituționale

2026/2013(INI)

11.3.2026

PROIECT DE RAPORT

Partidele și fundațiile politice europene – Raportul din 2026 privind aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 2025/2445 și activitățile finanțate (2026/2013(INI))

Comisia pentru afaceri constituționale

Raportori: Loránt Vincze, Charles Goerens

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

EXPUNERE DE MOTIVE 8

ANEXĂ: DECLARAȚII PRIVIND CONTRIBUȚIILE 9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

Partidele și fundațiile politice europene – Raportul din 2026 privind aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 2025/2445 și activitățile finanțate

(2026/2013(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolele 2 și 10 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 12 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

– având în vedere articolele 224 și 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2025/2445 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2025 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene[1] (denumit în continuare „Regulamentul”),

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare)[2] (denumit în continuare „Regulamentul financiar”),

– având în vedere rezoluția sa din 11 noiembrie 2021 referitoare la aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene[3],

– având în vedere consultările cu Autoritatea pentru partidele politice europene și fundațiile politice europene (denumită în continuare „Autoritatea”) și rapoartele sale anuale de activitate,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A10-0000/2026),

A. întrucât partidele și fundațiile politice puternice la nivelul UE sunt esențiale pentru dezvoltarea unei sfere publice cu adevărat europene;

B. întrucât partidele politice europene și fundațiile politice europene ar trebui să joace un rol mai important în procesul electoral european și să contribuie la formarea conștiinței politice a UE și la exprimarea voinței cetățenilor UE; întrucât diversitatea politică este esențială pentru discursul public și pentru exprimarea alegerilor cetățenilor;

C. întrucât partidele și fundațiile politice europene ar trebui să coopereze cu partidele lor naționale membre și partenerii lor naționali, pentru a le sprijini în aducerea Uniunii și a politicilor sale mai aproape de cetățeni și pentru a consolida legitimitatea democratică;

[1] JO L, 2025/2445, 8.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2445/oj.
[2] JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[3] JO C 205, 20.5.2022, p. 37.

D. întrucât, în 2025, alte două fundații au fost înregistrate la Autoritate, ceea ce înseamnă că, începând din 31 decembrie 2025, 12 partide politice europene și 12 fundații politice europene afiliate au fost finanțate din bugetul UE;

E. întrucât regulamentul reformat a intrat în vigoare la 28 decembrie 2025 și a introdus o serie de inovații importante, inclusiv norme mai clare privind activitățile politice europene comune, obligații crescute de transparență și de informare, cerințe consolidate privind obligația de diligență pentru donații și recunoașterea explicită a resurselor autogenerate ca o categorie de venituri;

F. întrucât regulamentul este în vigoare doar de puțin timp; întrucât, în consecință, datele și experiența privind punerea în aplicare a regulamentului sunt încă limitate; întrucât o evaluare cuprinzătoare a punerii sale în aplicare și a impactului său necesită timp și dovezi suficiente; întrucât, cu toate acestea, în perioada imediat următoare intrării în vigoare a regulamentului au apărut provocări politice neprevăzute, în special în ceea ce privește finanțarea fundațiilor politice, care necesită o monitorizare urgentă;

G. întrucât, în conformitate cu regulamentul reformat, Parlamentul trebuie să publice, până la 29 iunie 2026, un raport privind aplicarea regulamentului și activitățile finanțate; întrucât, în urma publicării raportului Parlamentului, Comisia are la dispoziție un an pentru a prezenta un raport privind aplicarea regulamentului, însoțit, dacă este cazul, de o propunere de modificare a acestuia;

H. întrucât raportul Comisiei trebuie să acorde o atenție deosebită implicațiilor regulamentului asupra situației micilor partide politice și fundații politice europene și asupra normelor care reglementează finanțarea fundațiilor politice europene;

I. întrucât fundațiile politice europene constituie o parte integrantă a arhitecturii democratice a UE prin sprijinirea dezbaterii politice, a elaborării de politici, a cercetării, a formării și a implicării civice la nivelul UE și la nivel național;

J. întrucât mandatul fundațiilor politice europene include sensibilizarea politică și contribuția la dezbaterea privind chestiunile de politică ale UE și procesul de integrare europeană, precum și furnizarea de servicii care nu sunt destinate exclusiv membrilor sau alegătorilor unui anumit partid, ci sunt deschise tuturor în condiții de egalitate;

K. întrucât punerea în aplicare a regulamentului are loc într-un context de instabilitate geopolitică profundă, caracterizată de creșterea concurenței strategice, amenințări hibride, dezinformare, perturbări tehnologice, schimbări climatice și transformări socioeconomice pe termen lung;

L. întrucât aceste evoluții impun UE să își consolideze capacitatea de analiză prospectivă strategică, de guvernare anticipativă și de planificare a politicilor pe termen lung, pentru a se pregăti în mod eficace pentru provocările din perioada până la 2040 și ulterior;

M. întrucât fundațiile politice europene se află într-o poziție unică pentru a contribui la acest efort prin cercetare pe termen lung, analiză comparativă, dialog transnațional, educație politică și consolidarea capacităților;

N. întrucât nivelul și structura actuală a finanțării UE disponibile pentru fundațiile politice europene nu mai sunt proporționale cu domeniul de aplicare, relevanța strategică și complexitatea tot mai mare a sarcinilor lor;

Evaluarea generală a regulamentului reformat

1. salută adoptarea regulamentului reformat ca un pas important în direcția modernizării cadrului juridic pentru partidele și fundațiile politice europene și a consolidării integrității democratice la nivelul UE;

2. observă că regulamentul a îmbunătățit claritatea juridică în mai multe domenii, în special în ceea ce privește activitățile politice europene comune, cerințele de transparență și garanțiile împotriva ingerințelor străine;

3. subliniază, cu toate acestea, că, până în prezent, experiența și datele privind punerea în aplicare a regulamentului reformat rămân limitate și că o evaluare mai aprofundată și orizontală poate fi efectuată numai într-o etapă ulterioară; evidențiază că provocările politice neprevăzute apărute imediat după intrarea în vigoare a regulamentului, în special în ceea ce privește finanțarea fundațiilor politice, necesită totuși o monitorizare urgentă;

4. ia act de insecuritatea juridică și de constrângerile operaționale cu care se confruntă în continuare fundațiile politice europene, în special în ceea ce privește clasificarea costurilor admisibile, și consideră că aceste aspecte trebuie clarificate în timp util;

Rolul fundațiilor politice europene

5. reiterează că fundațiile politice europene îndeplinesc un rol instituțional distinct în temeiul tratatelor, promovând conștiința politică europeană, sprijinind elaborarea de politici bazate pe date concrete și consolidând cultura democratică și angajamentul civic în întreaga UE;

6. atrage atenția asupra mediului geopolitic și tehnologic din ce în ce mai volatil de la publicarea propunerii Comisiei din 2021 de reformare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014[4], marcat de tensiuni sporite în materie de securitate, de ingerințe străine în procesele democratice și de o transformare socioeconomică accelerată; subliniază că aceste evoluții consolidează importanța planificării politicilor pe termen lung, a educației democratice și a dialogului transfrontalier, la care fundațiile politice europene aduc o contribuție specială;

7. observă că, având în vedere responsabilitățile lor tot mai mari, fundațiile politice europene au nevoie de instrumentele financiare necesare și de resurse adecvate și stabile pentru a-și asuma pe deplin rolul instituțional, pe baza îmbunătățirilor introduse de regulament;

Propuneri de remediere

[4] Propunerea Comisiei din 25 noiembrie 2021 de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene (COM(2021)0734).

8. subliniază necesitatea de a se asigura că fundațiile politice europene beneficiază de un cadru juridic solid și de securitate financiară; se angajează să colaboreze cu fundațiile pentru a asigura această securitate în măsura posibilului în cadrul existent, în special printr-o revizuire a modului în care fundațiile sunt sprijinite financiar de organizațiile lor membre; subliniază că regulamentul nu interzice un model de cotizație de membru flexibil și bazat pe participare, prin care organizațiile membre contribuie în funcție de nivelul lor de implicare în activități comune; subliniază că activitățile comune în sine ar trebui să rămână neutre din punct de vedere bugetar și nu ar trebui să genereze venituri pentru fundații care să depășească costurile reale suportate;

9. constată că o aplicare strictă a definiției contribuțiilor membrilor, presiunea financiară și administrativă pentru a completa subvențiile de la bugetul UE cu resurse autogenerate, normele aplicabile activităților politice europene comune cu fundațiile membre și nivelul general de finanțare din partea Uniunii limitează autonomia financiară și sustenabilitatea fundațiilor politice europene, în special având în vedere responsabilitățile lor tot mai mari, și subliniază că un cadru de finanțare sustenabil este esențial pentru a le menține independența și a împiedica influența privată nejustificată;

10. încurajează Autoritatea ca, în cooperare cu Comisia, să își continue și să își dezvolte în continuare dialogul cu autoritățile naționale competente, cu scopul de a sensibiliza publicul cu privire la impactul cadrelor naționale de finanțare asupra funcționării fundațiilor politice europene și de a identifica soluții practice menite să evite constrângerile nedorite asupra sustenabilității lor financiare;

11. recunoaște eforturile fundațiilor politice europene de a-și diversifica și stabiliza sursele de finanțare în cadrul de reglementare existent și încurajează utilizarea continuă, echilibrată și transparentă a mecanismelor disponibile în materie de resurse proprii;

Considerații finale

12. invită Comisia să efectueze o reexaminare specifică a dispozițiilor de finanțare aplicabile fundațiilor politice europene în temeiul regulamentului, pe baza constatărilor prezentului raport și a experienței dobândite de la intrarea în vigoare a regulamentului reformat;

13. invită Comisia să prezinte o propunere legislativă reformată de revizuire a normelor de finanțare pentru fundațiile politice europene, inclusiv o modificare a articolului 22 alineatul (4) din regulament pentru a majora plafonul pentru contribuțiile financiare sau subvențiile de la bugetul general al Uniunii la 100 % din costurile admisibile suportate de o fundație politică europeană;

14. se angajează să revizuiască nivelul general al finanțării UE pentru fundațiile politice în viitorul cadru financiar multianual pentru perioada 2028-2034, cu scopul de a asigura resurse financiare adecvate, stabile și previzibile, de a permite fundațiilor să se implice în activități de analiză prospectivă strategică pe termen lung și de consolidare a capacităților și de a menține standarde ridicate de transparență, responsabilitate și independență, precum și de a asigura proporționalitatea între obligațiile de conformitate și finanțarea disponibilă;

15. conchide că asigurarea unei finanțări adecvate pentru fundațiile politice europene constituie o investiție strategică în reziliența democratică a UE și în capacitatea sa de guvernare pe termen lung;

°

° °

16. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Regulamentul (UE, Euratom) 2025/2445, adoptat ca reformare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1141/2014, reprezintă o actualizare semnificativă a cadrului juridic care reglementează partidele politice europene și fundațiile politice europene. Acesta a fost adoptat ca răspuns la provocările democratice, juridice și geopolitice în continuă evoluție, inclusiv la preocupările legate de transparență, responsabilitate și ingerințe străine. Fundațiile politice europene ocupă o poziție specifică și indispensabilă în ecosistemul democratic al Uniunii. Spre deosebire de campaniile electorale, misiunea lor constă în promovarea conștiinței politice europene, în sprijinirea elaborării de politici, în încurajarea implicării civice și în facilitarea unei reflecții politice pe termen lung la nivel european. Acest rol este recunoscut în mod explicit la articolul 10 alineatul (4) din TUE și se reflectă, de asemenea, în sarcinile atribuite fundațiilor în temeiul regulamentului.

Coraportorii consideră că acest rol a devenit din ce în ce mai important din punct de vedere strategic. Fundațiile politice europene acționează din ce în ce mai mult ca platforme pentru dezbateri transnaționale, cercetare în materie de politici și educație politică, conectând actorii politici cu mediul academic, societatea civilă și cetățenii la nivel transfrontalier.

Aplicarea regulamentului reformat coincide cu o perioadă de profundă incertitudine geopolitică. Uniunea Europeană se confruntă cu amenințări hibride, dezinformare, rivalitate geopolitică, perturbări tehnologice, schimbări climatice și transformări demografice și socioeconomice pe termen lung. Aceste evoluții subliniază necesitatea unei reziliențe democratice mai puternice și a unei previziuni strategice consolidate. Fundațiile politice europene sunt deosebit de bine plasate pentru a contribui la acest efort. Prin cercetare, elaborare de scenarii, analiză comparativă și formare, acestea contribuie la pregătirea sistemelor politice și a viitorilor factori de decizie pentru provocările pe termen lung care depășesc cu mult ciclul electoral imediat.

În același timp, exercițiul de monitorizare arată că regulamentul reformat nu abordează suficient preocupările de lungă durată legate de cadrul de finanțare aplicabil fundațiilor politice europene. Deși obligațiile de conformitate au crescut, nivelul general și structura finanțării nu au evoluat într-un mod care să reflecte domeniul de aplicare și relevanța strategică tot mai mari ale activităților fundațiilor.

Coraportorii observă că nivelurile actuale de finanțare rămân insuficiente din punct de vedere structural. Plafoanele stricte privind resursele proprii și veniturile autogenerate, combinate cu creșterea costurilor administrative și de asigurare a conformității, limitează capacitatea fundațiilor de a se angaja în activități ambițioase, pe termen lung și orientate spre viitor.

Pe această bază, raportul invită Comisia să efectueze o reexaminare specifică a dispozițiilor de finanțare aplicabile fundațiilor politice europene și, după caz, să prezinte o propunere legislativă de revizuire a dispozițiilor respective. O astfel de revizuire ar trebui să aibă o abordare echilibrată, asigurând resurse suficiente și menținând, în același timp, standarde ridicate de transparență, responsabilitate și independență.

ANEXĂ: DECLARAȚII PRIVIND CONTRIBUȚIILE

În conformitate cu articolul 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorii declară că au inclus în raportul lor contribuții privind aspecte care țin de subiectul dosarului, pe care le-au primit pentru elaborarea proiectului de raport de la următorii reprezentanți de interese care intră sub incidența Acordului interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu[1] sau de la următorii reprezentanți ai autorităților publice din țările terțe, inclusiv misiuni diplomatice și ambasade ale acestora:

1. Reprezentanți de interese care intră sub incidența Acordului interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu
2. Reprezentanți ai autorităților publice din țările terțe, inclusiv misiuni diplomatice și ambasade ale acestora

Raportorii elaborează lista de mai sus pe propria răspundere.

Dacă în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele, raportorii declară că au transmis persoanelor fizice în cauză Avizul nr. 484 al Parlamentului European privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), care stabilește condițiile aplicabile prelucrării datelor lor cu caracter personal și drepturile legate de prelucrarea respectivă.

[1] Acordul interinstituțional din 20 mai 2021 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind un registru de transparență obligatoriu (JO L 207, 11.6.2021, p. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).